I

Prieš surašant gerai įsiskaityti instrukciją!

Žinių lapo Nr. (nerašyti)

Lietuvos žemės vardynas

renkamas Švietimo Ministerijos

Su visokiais klausimais, iškilusiais surašant žemės vardyną, kreiptis ir prirašytus žinių lapus siųsti:
Valstybės Archeologijos Komisija — Lietuvos žemės vardynas, **Kaunas,** Vytauto Didžiojo Muziejus.

Žemės vardai

Karūžiškės (oficialinis vardas) Kaimo, dvaro, vienkiemio, miesto, bažnytkaimio, girininkijos, (liečiantįjį pavadinimą pabraukti)

Kaltinėnų valsčiaus Tauragės apskrities

Sunaudoti spausdinti ir rankraštiniai šaltiniai bei jų sutrumpinimai

Surašytojo:

Pavardė, vardas Greičiūtė Ona verslas mokytoja

Gimimo vieta Medeikšnės vs. valsčius Nemakščių, apskritis Raseinių

Adresas: Kaltinėnų pšt., Kaltinėnų pr. mokykla, Tauragės apskr.

Žinios surašytos 1935 m. rugsėjo mėn.

1	2		3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Eilės Nr.	Vardas rašomąja kalba parašytas		Vardas vietos žmonių ištarme	Senovinės vardo formos	4 skilties šaltinis	Žinios surinktos iš	Dalykas	Žemės paviršiaus rūšis, išvaizda, kokybė	Dydis	Lokalizacija	Upių, upelių ištakų bei žiočių vietos ir jų apibūdinimas	Pastabos
	a) tikrintojo	b) surašytojo		surašytojas palieka tuščią								
1.		Alkõs kalnãlis - Aukos "	Alkõs kalnãlis			ž.k.	kalnelis	ovalus, apaugęs medžiais. žemė - molis	1/3 ha.	Į pietus nuo Medvėgalio apie 200 metr. kitoj vieškelio pusėj		Pasakojama, kad čia aukuro būta.
2.		Kepaluškalnis	Kepalùškalnis arba Bevardis			ž.k.	kalnelis	pailgas, ariamas - Molis ir žvyras	1/4 ha	Apie 200 metr. nuo Medvėgalio į pietvakarius - anapus vieškelio.		Bevardžiu - žmonės nevadina - yra tik dokumentuose pas L. Bytautą, Kunigiškėje.
3.		Jùciškė	Jùciški			ž.k.	dirva ir pieva	priemolis ir durpžemis	6 ha	Į pietus nuo dvaro sodybos 1/2 klm.		
4.		Kimsỹnas	Kinsũti			ž.k.	pieva	šlapia, miško aikštėje, purvžemis	1 1/2 ha.	Pietuose rubež. su Kalnėnų k. - Parshando ūkiu.		
5.		Medvẽgalis	Medvĩagalis			ž.k.	kalnas	apvalus, žvyruotas. šiaurės pusėj apaugęs medžiais, pietvakar. šlaite - švęstos kapinaitės; pietų apatinė dalis iki vieškelio ariama.	234 m. aukščio	Prie Kaltinėnų - Paežerio vieškelio, jo šiaurės pusėj, 9 klm. nuo Kaltinėnų.		
6.		Pempìnė	Pimpìni			ž.k.	dvaro kumetynas			Nuo dvaro sodyb. į žiemos vakarus 1/2 klm.		
7.		Raskilìnė	Raskilýni			ž.k.	pieva	miško aikštėje žemė - purvžemis	2 ha.	Pietuose rubežiuojasi su Josudiškės k.		
8.		Saũsosios	Saũsosis			ž.k.	dirva ir pieva	priemolis su žvyru, pakiluma.	15 ha.	II ir III rūš. vieškelio kampe.		
9.												

3

3

13	Istorinės žinios

Nr. 5. Ant Medvėgalio yra buvus akmeninė pilis. Dar ir dabar pašlaičinose ir ant kalno voliojasi daug didelių akmenų. Medvėgalio pilis yra minima vokiečių kronikose jau Gedimino laikais. Daug apie jį rašė istorikas Narbutas, Vigandas, Daukantas ir Valančius. Ypač minimas Narbuto Lietuvos Istorijoj ir Vigando kronikose 1329 m. mūšis pas Medvėgalio pilį.

14	Archeologinės žinios

Nr. 5 Ira rasta bekasinėjant rūsius daug įvairių liekanų, ginklų ir papuošalų, kurių vertingesnieji pasiųsti Karo Muziejui.

15	Vardų kilmės aiškinimai

Nr. 5 Pasakojama, kad prie šio kalno švedams apsupus žemaičius, dvi vaidilutės pasiryžo mėginti prasprukti nakčia pro švedų karinomenę ir pasiekti Mediminkus, (dabartinius Varnius) kur buvo tvirtos savųjų jėgos ir galėjo apsuptiesiems pagalbos suteikti. Toks tų dviejų mergaičių pasiryžimas „Mudvi galim" labai visiems patikęs, ir jų garbei šį kalną tuo vardu pavadinę.

16	Tautosakinės žinios

Nr. 5. Žmonės kalba, kad kalne gyvenanti žemaičių karinomenė, kuri retkarčiais išeinanti pilnoj tvarkoj, su orkestru ir būgnais, aplink kalną apeinanti ir vėl sueinanti atgal. Žmonės sako, kad ta karinomenė, ~~tai~~ laukianti, kol Lietuvai tikrai būsianti reikalinga jos pagalba, tik tada (neišvengiamam pavojui esant) prisidėsianti savo jėgomis ir būtinai viską nugalėsianti ir vėl Lietuva būsianti galinga.

Kiti kalba, kad kai kuriomis naktimis 12 val. esą girdėti kalne varpai skambant ir būgnai mušant.

(Sako, iš kalno esą girdėti dejavimai.

Žmonės, ypač senesniųjų dauguma, tiki, kad kalnas esąs užkeiktas

Žinių teikėjo(-jų) pavardė, vardas Bytautas Leonas

Gimimo vieta(os) Karūžiškės dvare

Amžius

iki 15	15—25	25—40	40—60	60—80	per 80
				1	

valsčius Kaltinėnų apskritis Tauragės